

Nord-Aurdal kommune

Sak: 25/1378
JournalpostID: 26/7587
ArkivID: K1-233, K2-C50
Saksbehandler: Aud Berit Anmarkrud
Dato: 06.05.2026

Utvalgssak

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
018/26	Formannskapet	13.05.2026
041/26	Kommunestyret	21.05.2026

Kommunedelplan for kulturmiljø for Nord-Aurdal kommune - Fastsettelse av planprogram

Vedlegg:

06.05.2026	Forslag_Planprogram_Kulturmiljø	503019
06.05.2026	Høringsuttalelser_Samlet_Planprogram-kulturmiljø	503020

Saksopplysninger:

Forslag til planprogram for kommunedelplan for kulturmiljø legges med dette frem for kommunestyret til fastsetting.

Nord-Aurdal kommune har en kulturminneplan, som ble vedtatt i 2021. Dette er en omfattende og nyttig plan, men utarbeidet som en temaplan. For å forankre kulturminnene bedre, både i forhold til oppfølging og forvaltning, vil kommunen utarbeide en kommunedelplan for kulturmiljø, med handlingsdel. Hensikten med planarbeidet er å få en oppdatert liste over de mest prioriterte kulturminnene/miljøene i kommunen, og en plan for forvaltning av disse. Handlingsdelen til kommunedelplanen vil i hovedsak rulleres årlig.

Kommunedelplan for kulturmiljø vil bli en *tematisk* kommunedelplan, som altså ikke er juridisk bindende. Et av målene med utarbeidelsen av kommunedelplanen er å vurdere hvilke kulturminner/miljøer som bør ivaretas i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplaner, for å få en høyere juridisk status, eller hvordan vi kan kartfeste kulturminnene/miljøene på en god måte. Videre er det et mål at kommunedelplanen skal være et kunnskapsdokument og saksbehandlingsverktøy for administrasjonen, for politikerne i behandlings- og vedtakssammenheng, og for innbyggerne i kommunen for informasjon om kulturmiljøene våre. Gjennom handlingsdelen til kommunedelplanen vil tiltak for de enkelte kulturminnene/miljøene bli søkt fulgt opp.

Det legges opp til en bred medvirkning gjennom planprosessen, med blant annet workshops og enkeltmøter både internt i administrasjonen og med grunneiere, lag og foreninger.

Nord-Aurdal kommune har søkt og fått innvilget tilskudd på kr. 150.000,- fra Riksantikvaren til utarbeiding av kommunedelplan for kulturmiljø.

Planprogram

Ved utarbeiding av en kommunedelplan, skal det etter plan- og bygningsloven alltid først utarbeides og vedtas et planprogram. Et planprogram kan forklares som en oppskrift for det videre planarbeidet. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, hvilke alternativer som vil

bli vurdert og behovet for utredninger. Planprogrammet skal ligge ute på høring og offentlig ettersyn i minimum 6 uker, normalt sammen med varsel om oppstart.

Varsel om oppstart og høring av planprogram

Formannskapet behandlet vedlagte forslag til planprogram i møte den 12.03.2026, og vedtok å starte opp arbeid med kommunedelplan for kulturmiljø, og sende forslag til planprogram ut på høring (FS-010/26):

«I henhold til plan- og bygningsloven § 4-1 vedtar formannskapet å varsle oppstart av kommunedelplan for kulturmiljø for Nord-Aurdal kommune. Forslag til planprogram legges samtidig ut på høring og offentlig ettersyn.»

Administrasjonen varslet planoppstart og sendte forslag til planprogram ut på høring den 19.03.2026, med frist for uttalelse den 29.04.2026. Det kom totalt inn 3 uttalelser, hvorav 2 fra myndigheter og 1 fra forening. Alle uttalelsene ligger i sin helhet vedlagt saken. Momentene i uttalelsene anses som innspill til selve planarbeidet, og ikke som uttalelse konkret til planprogrammet. Administrasjonen velger likevel å referere og kommentere disse her:

Statsforvalteren i Innlandet (SFIN, 26.03.2026):

Har ingen merknader til planprogrammet, men tror arbeidet vil gi et godt kunnskapsgrunnlag og styringsdokument for kommunen.

Administrasjonens kommentar:

Tas til orientering.

Innlandet fylkeskommune (IFK, 15.04.2026):

1. Vurderer at det er avgjørende at kulturmiljøene blir innlemmet i kommuneplanens arealdel når denne nå revideres, og fortløpende i reguleringsplaner.
2. Oppfordrer til å legge alle kulturminnene i planen inn i et eget kartlag i kommunens kartløsning, eller i Riksantikvarens database Askeladden. Slik blir kulturminnene synlige under saksbehandling, selv om de ikke foreløpig har juridisk vern.
3. I handlingsdelen er det viktig å plassere ansvar hos de ulike avdelingene i kommunen og med eventuelle samarbeidspartnere. Handlingsplanen må koples til kommunens økonomiplan for å sikre ressurser.
4. Det er positivt at kommunen ser bredt på kulturmiljøforvaltningen og løfter fram kulturarvens viktige rolle i klima- og miljødebatten og at kulturarv gis sirkulærøkonomi.

Administrasjonens kommentar:

1. Kulturminnene/miljøene blir ikke juridisk bindende før de eventuelt legges inn i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplaner, med bestemmelser. Samtidig er det en del utfordringer med å legge inn kulturminner/miljøer i kommuneplan, særlig med tanke på grunneierrettigheter og at det ikke er klagerett på kommuneplannivå. Kulturminner- og miljøer kan sikres i reguleringsplaner, men i realiteten vil nok et kulturminne først inngå i en reguleringsplan i forbindelse med at andre tiltak skal reguleres. Hvilken status og hvordan utvalgte kulturminner/miljøer skal ivaretas, vil være et av hovedtemaene i utarbeidelsen av kommunedelplanen.
2. Administrasjonen vil i utarbeidelsen av kommunedelplanen se på ulike løsninger for å kartfeste kulturminnene/miljøene. Dette vil særlig være et godt verktøy for forvaltningen for å vurdere konsekvensene av ulike typer tiltak.
3. Tas til etterretning.
4. Tas til orientering.

Aurdal historielag, Krigsminnegruppa (28.04.2026):

Krigsminnegruppa i Aurdal historielag har de siste årene arbeidet for å få satt opp informasjonstavler om krigshendelser som skjedde i Aurdal sokn i april dagene 1940. Valdres var et av de stedene i Sør-Norge hvor kampene var hardest, og motstanden størst. Historielaget har, i samarbeid med Knut Werner-Hagen, og gjennom sponsede midler, satt

opp tavler som viser hva som skjedde under krigen i våre nærområder. De fleste tavlene har en QR-kode hvor du kan få opp videoer med informasjon om hendelsene. Det er satt opp tavler i Aurdal, men også i nabokommunene Etnedal og Sør-Aurdal. For å dekke hele Nord-Aurdal med informasjonsskilt, mangler det nå bare 3 skilt. Et på Leira (under arbeid), Fagernes og Ulnes. Det er også dialog med VNK og Valdres-musea for dette prosjektet. Målet er til slutt å lage et krigshistorisk landskap i Valdres, mye lignende det som finnes i Narvik. Krigsminnegruppa v/historielaget håper at deres arbeid for å fremme krigshistorien i Nord-Aurdal kan bli et av de kulturmiljøer i kommunen som kan bli prioritert i kommunedelplanen, og bli en del av kommunens handlingsplan. Historielaget ønsker at Nord-Aurdal kommune skal arbeide for å få etablert et krigshistorisk landskap i Valdres. Å gjennomføre et slikt prosjekt vil kunne bidra til å dekke kommunens formidlingsansvar med tanke på å opplyse innbyggerne om kommunens kulturarv.

Administrasjonens kommentar:

Krigsminnegruppa v/historielaget har lagt ned en stor innsats i å formidle krigshistorien som skjedde i Aurdal sokn, og også i å innhente opplysninger og samarbeide med andre lag, foreninger og enkeltpersoner om dette i nærområder og landet for øvrig. Administrasjonen anser ikke uttalelsen som et direkte innspill til selve planprogrammet, men som et innspill til selve utarbeidelsen av kommunedelplanen. Administrasjonen vil ta med innspillet og vurdere dette i det videre arbeidet med kulturmiljøplanen. Administrasjonen vil også invitere historielaget til møte underveis i planarbeidet.

Vurdering:

Administrasjonen vurderer at innspillene som er kommet inn gjelder oppstart og det videre arbeidet med kommunedelplanen, heller enn endringer i planprogrammet. Administrasjonen mener at planprogrammet svarer ut de krav som stilles til hva et planprogram skal inneholde, og at dette danner et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med kommunedelplanen for kulturmiljø. Administrasjonen anbefaler at forslag til planprogram for videre utarbeidelse av kommunedelplanen vedtas som fremlagt.

Forslag til vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 4-1 fastsetter kommunestyret vedlagte planprogram for kommunedelplan for kulturmiljø for Nord-Aurdal kommune.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 13.05.2026 - 018/26

I henhold til plan- og bygningsloven § 4-1 fastsetter kommunestyret vedlagte planprogram for kommunedelplan for kulturmiljø for Nord-Aurdal kommune.

Formannskapet 13.05.2026:

Behandling:

Votering over opprinnelig forslag:

For: 7 stemmer (100%) - AP 2, FRP 2, SP 3

Mot: 0 stemmer (0%)

FS- 018/26 Vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 4-1 fastsetter kommunestyret vedlagte planprogram for kommunedelplan for kulturmiljø for Nord-Aurdal kommune.

Kommunestyret 21.05.2026:

Behandling:

Votering over innstilling fra Formannskapet - 13.05.2026:

For: 20 stemmer (100%) - AP 5, FRP 2, H 2, MDG 1, SP 8, SV 1, UAVH 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KS- 041/26 Vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 4-1 fastsetter kommunestyret vedlagte planprogram for kommunedelplan for kulturmiljø for Nord-Aurdal kommune.